

تاوان زخم

شاعر
مجید باجلان

www.ketab.ir

انتشارات سنگ‌نیشته

۱۳۰۰

سرشناسه	: باجلان، مجید، ۱۳۵۴
عنوان و نام پدیدآور	: تاوان زخم / شاعر مجید باجلان
مشخصات نشر	: ویراستار کریم مریدی
مشخصات ظاهری	: خرم‌آباد: انتشارات سنگ‌نبشته، ۱۴۰۰
شابک	: ۵۵ ص
	ISBN: 978 -622 -5821-02-6
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: شعر کوتاه فارسی - قرن ۱۴
موضوع	: Persian poetry -- 20th century
رده‌بندی کنگره	: PIR ۸۳۳۵
رده‌بندی دیویی	: ۸ / ۶۲ فا ۸
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۸۷۵۹۹۹۶

انتشارات سنگ‌نبشته

www.ketab.ir

شاعر: مجید باجلان

ویراستار: کریم مریدی

انتشارات سنگ‌نبشته، همراه: ۰۹۰۵۶۹۰۸۸۰۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه، چاپ اول ۱۴۰۰

أمور رایانه‌ای و طرح جلد: سهیمه اسدزاده

ناظر چاپ: حمید گودرزی‌مهر

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۸۲۱-۰۲-۶

بها: ۲۸۰۰۰ تومان

تا جائیکه تفکر برای رهایی از بحران، عدم شناخت یکسان ارزش وجودی خیال و واقعیت را می‌پذیرد و در خیالی واقعی با واقعیتی خیالی متبلور می‌شود. شعر نمود چنین تفکری ست!

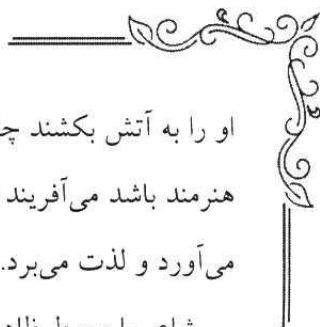
تجربه عاطفی عنصری است که شاعر نویسنده را به سوی بیان و ارائه می‌راند اما به تنهایی و در نفس خودش کار ادبی نیست چرا که ته وقتی تجربه در جان ادیب پنهان است و در شکل و لباس الفاظ محسوس ظهور پیدا نکرده است فقط یک احساس است و به آن اثر ادبی نمی‌گویند. بیان و ارائه در لغت شرح دادن و دلالت کردن است اما این نشان دادن و شرح وقتی کار ادبی به شمار می‌آید که یک تجربه عاطفی را به تصویر و بیان بنشیند بعضی از منتقدین که هر بیان زیبایی را هر چند از حقایق علوم محض باشد کار ادبی به حساب می‌آورند اما ما نمی‌خواهیم به معنای کار ادبی این چنین گسترده‌گی بدهیم و آن را به بیان از تجربه عاطفی محدود می‌کنیم درست است که

موضوع طبیعت کار را محدود نمی‌کند اما چگونگی انفعال و تأثر ما از موضوع محدودکننده کار است پس یک حقیقت طبیعی را به شکل یک توصیف علمی بیان کردن نمی‌تواند کار ادبی باشد هرچند به شکلی فصیح و بلیغ بیان شود و تمام شرط‌های لازم یک بیان خوب را دارا باشد اما بیان تأثر و انفعال وجدانی یک انسان در برابر همین حقیقت طبیعی می‌تواند کار ادبی باشد به خاطر اینکه در شکل دوم فرض یک تجربه عاطفی تصویری شود باز هم باید توجه داشته باشیم که تنها بیان یک تجربه عاطفی محض مورد نظر ما نیست بلکه باید این بیان صورت لفظی القاکننده‌ای داشته باشد تا بتواند وجدان مخاطبان را تحت تأثیر قرار داد عواطف آنها را برانگیزاند و این شرط و هدف کار ادبی است و با چنین شرطی اثر ادبی کامل می‌شود.

ادبیات برای خود حقایق اصیل و عمیقی دارد. ادبیات درست و اصولی از سرزمین حقایق خارج نمی‌شود هرچند گاهی چنان در آن شدت می‌گیرد آنچه در ادبیات وجود دارد روشن کردن و مرزبندی حقایق است هم چنانکه بیشتر مردم می‌فهمند ادبیات تخیلی فانتزی و اسطوره‌ای دورترین نوع

ادبیات از دنیای حقایق‌اند چرا که از واقعیت‌های پیرامون یک نسل است در یک محدود زمانی و مکانی در این صورت این دو نوع از ادبیات تخیلی و اسطوره‌ای بدون شک از حقیقت دور هستند اما اگر مقصود آن واقعیت‌های انسانی باشد که نه حدی می‌شناسند و نه قیدی و نه در برش محدود زمان و مکان می‌گنجند.

ما چقدر می‌توانیم آگاهانه شعر بگوییم شعر از ناخودآگاهی سرچشمه می‌گیرد در لحظه‌ای که آگاهی کامل برسد شعر تمام شده است. شعری که در آگاهی نوشته شود شعر نیست نثر است ما در نثر با آگاهی سروکار داریم و در شعر با ناخودآگاه. شاعر هر تجربه عاطفی که آن را تصویر کند خود به خود مال خواننده‌ای می‌شود که استعداد تأثیر از آن تجربه را دارد. انسان اهل هنر تا آرامشش به هم نخورد تا درونش به غلیان درنیاید. نیازی به هنر احساس نمی‌کند و آنچه بنویسد یا بگوید هنری نخواهد بود. دقایق الهام تنها ویژه هنرمندان نیست هر انسانی که درونی آشفته و ناآرام داشته باشد و شعله‌های زیبایی

او را به آتش بکشند چنین لحظه‌هایی را تجربه می‌کند متها اگر
هنرمند باشد می‌آفریند و اگر نه به آفریده‌های هنری روی
می‌آورد و لذت می‌برد.

شاعر با محیط ظاهراً درونی و بیرونی به این پرسش مواجه
می‌شود که آیا واقعیت خیال است یا خیال واقعی است؟ و یا
هیچکدام به بیان دیگر اگر جهان واقعی اعتبار دارد و غیرقابل
انکار است چرا جهان خیال معتبر نباشد! چون به هر حال وجود
آن را نمی‌توان انکار کرد و هیچ کس نیست که جهان خیال را
تجربه نکرده باشد جهان به ظاهر موهومی که شدیدترین و
واضح‌ترین شکل آن را در خواب نمود می‌یابد شعر صرفاً
حاصل تفکر نیست حاصل حساسیت ذاتی شاعر در مقابل همه
آن چیزهایی است که به شیوه‌های گوناگون چه در خواب و چه
در بیداری می‌بیند و حس می‌کند و همین دریافت‌های متناقض
نماست که تفکر را به تکاپو و جنبش وامی‌دارد و آن را
جستجوی دردناک غایتی نامعلوم و ناشناخته دچار تنش می‌کند.